

Aiamulda saab muuta paremaks

Sügise üks viimastest töödest aias on kaevamine. Nüüd on hea võimalus muuta mulda paremaks.

Kuidas muuta mulda viljakamaks ning parandada selle füüsikalisi omadusi? Nõu annab Eesti Maaviljeluse Instituudi vanemteadur MALLE JÄRVAN.

Kõige käepärasem on mulla omaduste parandamiseks ära kasutada aias tekkivat orgaanilist materjali – komposti ja puulehti. Mida need sisaldavad ning kuidas toimivad?

Sügisel kokkuriisunud puulehed on nutikas kompostihunnikusse viimise asemel laotada peenramaale ja mulda kaevata või hakkida. Need lagunevad kiiresti, jättes mulda taimetoitaineid ja huumust. Haigustest tugevasti nakatunud viljapuude lehti ärge sel moel siiski kasutage.

Hea mullaparandaja on muidugi kompost, mis peale taimetoitainete ja huumuse rikastab maad ka mullaelustikuga. Komposti omadusi mõjutab selle mineraliseerumise aste. Hästi lagunenud kompost sisaldab küll suhteliselt vähe lämmastikku, kuid on üsna hea mullastruktuuri parandaja.

Tähtsust omavad ka komposti lähteained. Asjatundjate arvates on taimejäätmest tehtud kompost hea mullastruktuuri parandaja, aga toitaineid sisaldab suhteliselt vähe. Sõnniku- ja majapidamisjäätmete kompostid lisavad mulda rohkem toitaineid, ent la-

gunevad kiiremini ega mõjuta mulla struktuuri nii soodsalt kui taimejäätmete kompost.

Valminud kompost laotage hari- tud maapinnale hilissügisel või kevadel. Kaevake see hargiga pindmisse, maksimaalselt 10 cm paksusesse mul- lakihti.

Kuidas kasutada mulla parandamiseks turvast?

Turba segamine mulda aitab seda muuta õhurikkamaks ja vettpidavamaks. Kasutada võib nii madalsoo- kui rabaturvast. Sõltuvalt mineraliseerumise astmest on nende mullas püsimise aeg ja toitainetesisaldus erinev. Vähe lagunenud rabaturvas on taimetoitainete poolest vaene, kuid suurendab oluliselt mulla veesidumisvõimet ja õhustatust. Rabaturvas mineraliseerub suhteliselt kiiresti.

Turvast lagundavad mikroobid vajavad toiduks lämmastikku, võttes seda esialgu mullavarudest. Sellepärast viige koos väetamata rabaturbaga maasse ka väike kogus lämmastikväetist, et taimed puudust ei kannataks. Rabaturvas on happeline, selle neutraliseerimiseks lisage ühe kuupmeetri kohta 6–8 kg lubiainet.

Must hästi lagunenud madalsoo- muld püsib mullas kauem, rikastades seda huumuse ja lämmastikuga. See sobib nii liiv- kui savimulla parandamiseks.

Kas mulda võib kaevata ka puukoort?

Puukoort kasutatakse põhiliselt siiski komposteeritult. Otse muldaviiduna võib jämedalt tükeldatud puukoort muuta pinnase liiga kohevaks. Sellises mullas on küll rohkesti õhku, kuid see

Puukoort kasutage mulla parandamiseks komposteeritult.